

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 10576 af 15/12/2008 (Gældende)

Klage over at der ikke blev givet beroligende medicin forud for en tyndtarmsbiopsi

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, j. nr. 0654922

Klage over at der ikke blev givet beroligende medicin forud for en tyndtarmsbiopsi

Patientklagenævnet finder grundlag for at kritisere overlæge A for hans journalføring af informationen til <*>s mor, <*>, den 22. marts 2005 på Sygehus <*>, jf. lægelovens § 13, stk. 2.

Patientklagenævnet finder ikke grundlag for at kritisere overlæge A for hans behandling af <*> den 22. marts 2005 på børneafdelingen, Sygehus <*>, jf. lægelovens § 6.

Patientklagenævnet finder ikke grundlag for at kritisere afdelingslæge B for hendes behandling af <*> den 22. marts 2005 på børneambulatoriet, Sygehus <*>, jf. lægelovens § 6.

Patientklagenævnet finder ikke grundlag for at kritisere afdelingslæge B for hendes information til <*>s mor, <*>, den 22. marts 2005 på Sygehus <*>, jf. lov om patienters retsstilling § 6.

Hændelsesforløb

Den 21. marts 2005 blev <*> på 6 ½ år indlagt på børneafdelingen på Sygehus <*> med henblik på en kapselvævsprøve, som skulle foretages på grund af mistanke om en sygdom i tyndtarmen.

Af udleveret trykt materiale fremgik det, at barnet skulle have beroligende medicin forud for undersøgelsen, men overlæge A vurderede, at <*> var stor nok til at få foretaget undersøgelsen uden beroligende medicin. Dette blev oplyst <*> og hans mor ved en samtale forud for undersøgelsen.

Den 22. marts 2005 kl. ca. 9.00 blev <*> og hans mor fulgt til røntgenafdelingen, hvor undersøgelsen skulle foregå. <*> kunne ikke sluge kapslen med tilhørende slange, som skulle udtage tyndtarmsbiopsien, og hans mor samt afdelingslæge B forsøgte at overtale <*> til at synke kapslen, men det kunne han ikke. Efterfølgende blev <*> lagt på en briks, hvor blandt andet hans mor holdt ham, mens afdelingslæge B forsøgte at tvinge <*> til at synke kapslen, hvorved <*> kastede op. Herefter fik <*> noget beroligende medicin (Stesolid 5 mg) i endetarmen, men dette hjalp ikke <*> til at sluge kapslen, og undersøgelsen blev herefter opgivet.

Klagen

Der er klaget over følgende:

1. At <*> ikke modtog en korrekt behandling den 22. marts 2005 på Sygehus <*> i forbindelse med en tyndtarmsbiopsi, idet han ikke fik noget beroligende forud for undersøgelsen.
2. At undersøgelsen blev søgt gennemført uden informeret samtykke den 22. marts 2005 på Sygehus <*>.

Det er herved anført, at <*> blev holdt fast af tre personer, mens man forsøgte at tvinge kapslen ned i halsen på ham.

Nævnets afgørelse af klagepunkterne 1 og 2

Overlæge A har overtrådt lægelovens § 13, stk. 2 ved sin journalføring af informationen til <*>s mor, <*>, den 22. marts 2005 på Sygehus <*>.

Overlæge A har ikke overtrådt lægelovens § 6 ved sin behandling af <*> den 22. marts 2005 på børneafdelingen på Sygehus <*>.

Afdelingslæge B har ikke overtrådt lægelovens § 6 ved sin behandling af <*> den 22. marts 2005 på børneambulatoriet på Sygehus <*>.

Afdelingslæge B har ikke overtrådt lov om patienters retsstilling § 6 ved sin information af <*>s mor, <*>, den 22. marts 2005 på Sygehus <*>.

Begrundelse

Det fremgår af journalen den 22. marts 2005, at <****> var henvist til Sygehus <****> med henblik på en kapselvævsprøve under diagnosen mistanke om en svær fordøjelsesforstyrrelse (coeliacia obs. pro.). Videre fremgår det, at man på grund af flere forgæves forsøg på at få <****> til at indtage en kapsel med henblik på biopsi, aflyste biopsien. <****> skulle i stedet indkaldes til en undersøgelse af mavesækken ved hjælp af et specielt instrument til at betragte maveslimhinden med (gastroskop) og med udtagelse af vævsprøve (biopsi).

Videre fremgår det af journalen, at der i forbindelse med anlæggelse af kapselsonden var givet Stesolid 5 mg i endetarmen.

Af det trykte informationsmateriale fremgår det, at barnet en halv time før undersøgelsen får noget beroligende medicin, som sprøjtes op i endetarmen. Barnet vil herefter blive træt, og de fleste børn falder i søvn. Videre fremgår det, at barnet skal synke en lille kapsel (længde 15 mm, bredde 7 mm), der sidder for enden af en tynd slange, kun 2 mm i diameter.

Af klagen fremgår det, at overlæge A kom og snakkede med <****> kl. 8.30 for at forklare ham, hvad der skulle ske. <****>'s mor spurgte, om ikke <****> skulle have en beroligende pille, hvortil overlæge A svarede, at <****> var så stor og fornuftig, at man prøvede uden. Han kunne altid få den beroligende pille nede på røntgenafdelingen.

Det fremgår af udtalelse til sagen fra overlæge A, at større børn over 4 år som regel godt kan synke kapslen uden besvær og samtidig kan finde ud af at forholde sig i ro eller gå rundt med kapslen uden at hive den op. Overlæge A anbefalede derfor <****> og hans mor, at <****> ikke fik Stesolid forud for undersøgelsen. <****> og hans mor mente begge, efter at de havde fået forklaret proceduren, at <****> nok kunne medvirke til at sluge kapslen og lade være med at hive den op. De fik forklaret bivirkningerne ved Stesolid - dels at nogle børn reagerer modsat og bliver eksalterede, dels at <****> ikke skulle være alt for sløv, da det ville være langt nemmere, hvis han selv kunne sluge kapslen. Det blev endelig aftalt, at <****> kunne få beroligende medicin (Stesolid), såfremt der var behov herfor.

<****> var på det pågældende tidspunkt 6 ½ år gammel.

Det fremgår af udtalelse til sagen fra afdelingslæge B, at idet proceduren for undersøgelsen netop var gennemgået af overlæge A, blev det aftalt, at undersøgelsen kunne påbegyndes på røntgenafdelingen. Videre fremgår det af udtalelsen til sagen fra afdelingslæge B, at begrundelsen for ikke at give beroligende medicin fremgår af udtalelsen fra overlæge A. Undersøgelsen blev derfor påbegyndt uden beroligende medicin, og først da der blev skønnet at være behov herfor, blev der givet beroligende medicin, idet <****> havde vanskeligt ved at medvirke til undersøgelsen.

Patientklagenævnet kan oplyse, at Stesolid ikke altid virker beroligende, men også i nogle tilfælde kan virke eksalterende. Videre kan nævnet oplyse, at det ikke er ualmindeligt, at børn modsætter sig undersøgelsen, selv om de har fået undersøgelsen forklaret.

Det er nævnets opfattelse, at der var indikation for at foretage en tyndtarmsbiopsi, idet der var mistanke om en fordøjelsesforstyrrelse. Det er ligeledes nævnets opfattelse, at det var i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard, at det på grund af <****>'s alder blev vurderet, at han kunne gennemføre undersøgelsen uden noget beroligende i form af Stesolid.

Nævnet finder derfor, at overlæge A handlede i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard, da han den 22. marts 2005 ikke gav <****> noget beroligende forud for undersøgelsen.

På baggrund af klagen samt af overlæge As udtalelse til sagen lægger nævnet til grund, at der inden undersøgelsen den 22. marts 2005 var udleveret skriftlig information, ligesom der kort forinden undersøgelsen blev givet mundtlig information omkring undersøgelsen samt anvendelsen af beroligende præparater. Nævnet finder dog, at overlæge A burde have journalført, at der forinden undersøgelsen blev udleveret skriftlig information samt givet mundtlig information.

Nævnet finder derfor, at overlæge A handlede under normen for almindelig anerkendt faglig standard ved sin journalføring af informationen til <*>s mor, <*>, den 22. marts 2005.

Det fremgår videre af klagen, at <*> sad hos sin mor, da han skulle prøve at sluge kapslen. Han kunne ikke sluge kapslen, og <*> mor samt to andre personer prøvede at holde <*> på briksen, mens en læge prøvede at tvinge kapslen i halsen på <*>. Dette mislykkedes, idet <*> kastede op, og kapslen røg med op. Her blev man enige om, at <*> skulle have noget beroligende, og <*> fik Stesolid 5 mg som stikpille. <*> blev herefter lidt sløv, og man forsøgte igen at få ham til at sluge kapslen, hvilket dog igen mislykkedes, og lægerne sagde, at man måtte opgive undersøgelsen.

Det er nævnets opfattelse, at det af det udleverede trykte materiale omkring tyndtarmsbiopsi fremgik, hvordan undersøgelsen skulle foregå.

Som ovenfor anført lægger nævnet til grund, at der forinden undersøgelsen blev udleveret skriftlig information ligesom der også mundtligt blev informeret omkring undersøgelsen samt omkring brugen af beroligende medicin. Overlæge A informerede omkring, at der i <*>s tilfælde ikke ville blive anvendt Stesolid, idet han var stor nok til at få foretaget undersøgelsen uden brug af beroligende medicin.

Endelig er det nævnets opfattelse, at <*>s mor, <*>, havde givet samtykke til undersøgelsen, ligesom hun ved sin deltagelse under selve undersøgelsen ligeledes må anses for at have samtykket til at undersøgelsen kunne fortsætte, idet hun selv var med ved undersøgelsen, samt at hun var med til at holde <*>.

Nævnet finder derfor, at der var givet informeret samtykke til, at afdelingslæge B kunne forsøge at få <*> til at sluge kapslen uden brug af beroligende medicin, hvorfor nævnet ikke finder grundlag for at antage at lov om patienters retsstilling § 6 er overtrådt.

Samlet finder nævnet, at afdelingslæge B handlede i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard ved behandlingen af <*> den 22. marts 2005, idet der var givet informeret samtykke hertil.